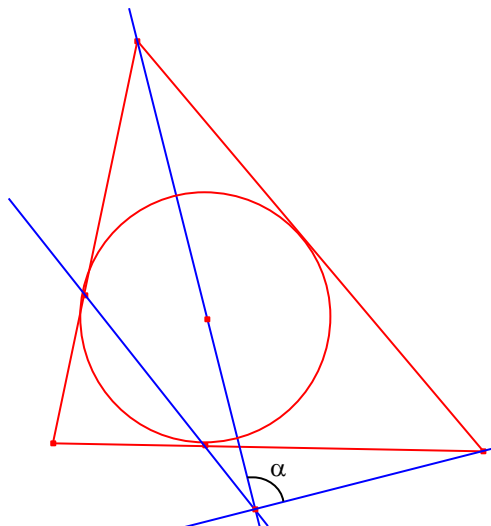


## Problemes de Geometria per a l'ESO 350

3491.- En la figura proveu que l'angle  $\alpha$  és recte.



Solució:

Siga el triangle  $\triangle ABC$  d'incentre  $I$

Siguen  $K, L, T$  els punts de tangència de la circumferència inscrita i el triangle.

Siga  $P$  la intersecció de les rectes  $KL, CI$ .

Siga  $\alpha = \angle CPB$

El quadrilàter  $ILBT$  és inscripible ja que  $\angle ITB = \angle ILB = 90^\circ$

$$\angle KCP = \frac{1}{2}C$$

$$\angle AKL = \angle ALK = 90^\circ - \frac{1}{2}A$$

$$\angle CKL = 90^\circ + \frac{1}{2}A$$

$$\angle KPC = \angle LPI = \frac{1}{2}B$$

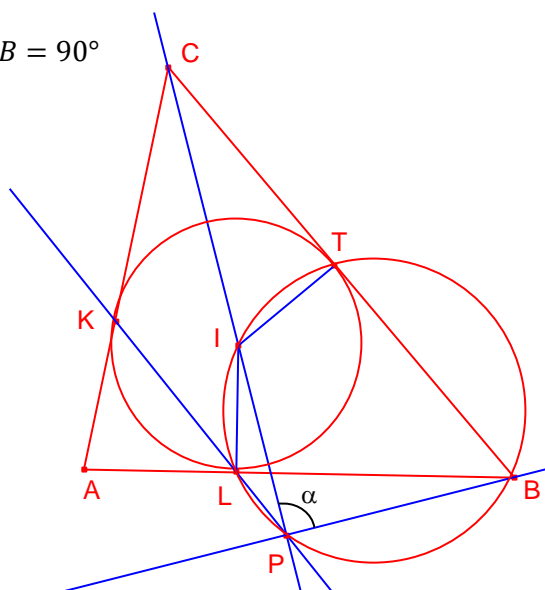
$$\angle LBI = \frac{1}{2}B$$

Aleshores, el quadrilàter  $ILPB$  és inscripible.

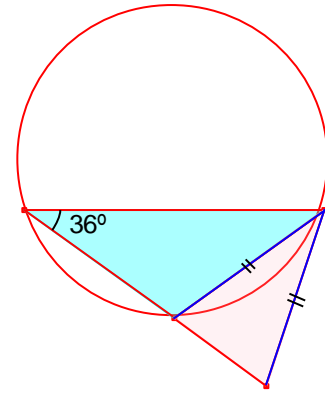
Per tant el pentàgon  $ILPBT$  és inscripible.

$$\angle ILB = \angle IPB = 90^\circ$$

Aleshores,  $\alpha = 90^\circ$



3492.- Un triangle que té un costat tangent a la circumferència s'ha dividit en dos triangles. Calculeu la proporció entre l'àrea del triangle blau i l'àrea del triangle morat.



Solució:

Siga el triangle  $\triangle ABC$ ,  $A = 36^\circ$ , tal que  $\overline{BC}$  és tangent a la circumferència.

$$\angle BCD = \angle DAC = 36^\circ$$

$$\text{Siga } \overline{BC} = \overline{CD} = 1$$

$$\angle CDB = \angle DBC = 72^\circ$$

$$\angle ADC = 108^\circ$$

$$\angle ACD = 36^\circ$$

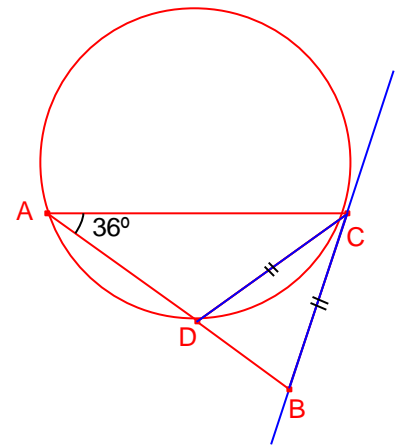
$$\frac{\overline{AC}}{\overline{BC}} = \Phi = \frac{1 + \sqrt{5}}{2}$$

Els triangles isòscels  $\triangle ABC$ ,  $\triangle CDB$  són semblants i de raó  $\Phi : 1$

$$\frac{S_{ABC}}{S_{CDB}} = \Phi^2$$

La proporció entre l'àrea blava i la morada és:

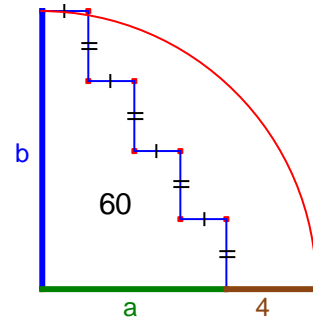
$$\frac{S_{ADC}}{S_{CDB}} = \frac{S_{ABC} - S_{CDB}}{S_{CDB}} = \Phi^2 - 1 = (\Phi + 1)(\Phi - 1) = \Phi^2 \cdot \frac{1}{\Phi} = \Phi$$



3493.- En el quadrant s'ha dibuixat una línia poligonal que forma amb els radis un polígon d'àrea 60.

Calculeu la proporció:

$$\frac{a}{b}$$



Solució:

Siga el quadrant de centre  $O$  i radi  $\overline{OA} = a + 4, \overline{OB} = b$

Siga la línia poligonal  $BCDEFGHIJ, \overline{BC} = \overline{DE} = \overline{FG} = \overline{HI} = \frac{1}{4}a, \overline{CD} = \overline{EF} = \overline{GH} = \overline{IJ} = \frac{1}{4}b$

L'àrea que forma la línia poligonal i els radis és 60:

$$60 = 10 \cdot S_{BCDK} = 10 \cdot \frac{1}{4}a \cdot \frac{1}{4}b$$

$$\begin{cases} b = a + 4 \\ ab = 96 \end{cases}$$

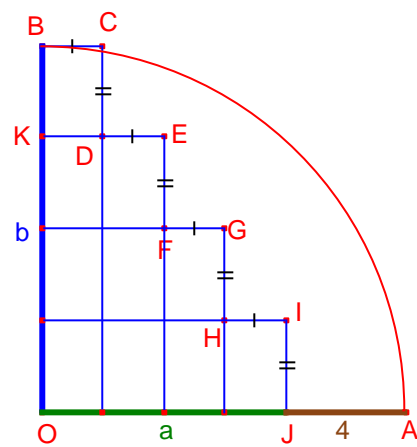
$$\begin{cases} a = 8 \\ b = 12 \end{cases}$$

Resolent el sistema:

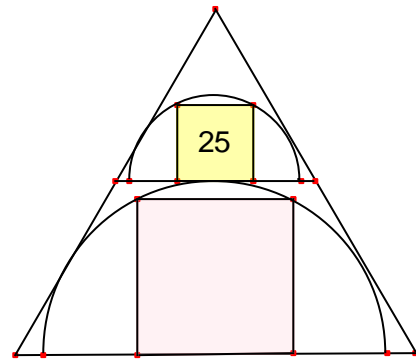
$$\begin{cases} a = 8 \\ b = 12 \end{cases}$$

$$\frac{a}{b} = \frac{2}{3}$$

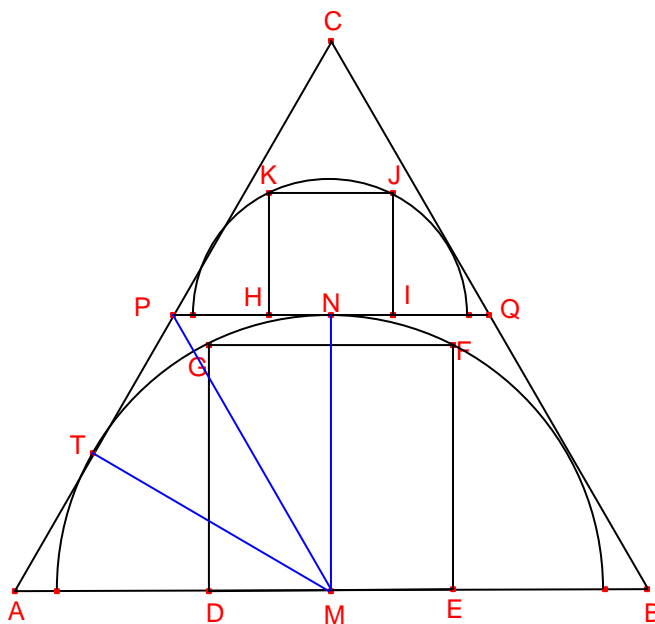
$$\frac{a}{b} = \frac{2}{3}$$



3494.- La figura està formada per un triangle equilàter dos semicercles i dos quadrats inscrits en cadascun dels semicercles.  
 Si el quadrat menut té àrea 25, calculeu l'àrea del quadrat gran.



Solució:



Siguen els triangles equilàters  $\triangle ABC, \triangle PQC$

Siguen els quadrats  $DEFG, HIJK, S_{HIJK} = 25$

Siga  $T$  el punt de tangència de la semicircumferència de centre  $M$  i el costat  $\overline{AC}$

$$\overline{AT} = \frac{1}{2} \overline{AM}$$

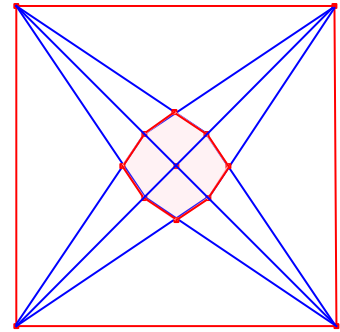
$$\overline{PT} = \overline{PN} = \overline{AT}$$

Els triangles  $\triangle ABC, \triangle PQC$  són semblants i de raó  $2 : 1$

Els quadrats  $DEFG, HIJK$  són semblants i de raó  $2 : 1$

$$S_{ABCD} = 2^2 \cdot S_{HIJK} = 100$$

3495.- Les dues diagonals d'un quadrat s'han dividit en tres segments en proporció 2 : 1 : 2  
 Calculeu la proporció entre les àrees de l'octògon ombrejat i el quadrat.



Solució:

Siga el quadrat  $ABCD$  de centre  $O$

Siga  $P$  el punt mig del costat  $\overline{AB}$

Siga  $\overline{AK} = 4, \overline{KL} = 2, \overline{LC} = 4$

$\overline{AC} = 10, \overline{AB} = 5\sqrt{2}$

$\alpha = \angle AON$

$\angle MAB = 45^\circ - \alpha$

$\tan \alpha = \frac{1}{5}$

$\tan(45^\circ - \alpha) = \frac{1 - \frac{1}{5}}{1 + \frac{1}{5}} = \frac{2}{3}$

Aplicant raons trigonomètriques al triangle

rectangle  $\triangle APM$ :

$$\frac{\overline{PM}}{\frac{5\sqrt{2}}{2}} = \frac{2}{3}$$

$$\overline{PM} = \frac{5\sqrt{2}}{3}$$

$$\overline{OP} = \frac{5\sqrt{2}}{2}$$

$$\overline{OM} = \overline{OP} - \overline{PM} = \frac{5\sqrt{2}}{2} - \frac{5\sqrt{2}}{3} = \frac{5\sqrt{2}}{6}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle  $\triangle KON$ :

$$\overline{KN} = \sqrt{2}$$

L'àrea ombrejada és:

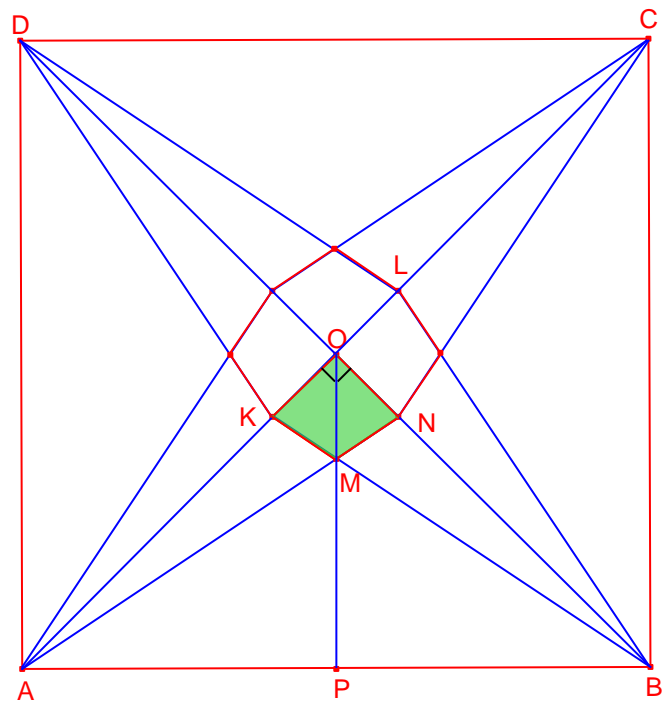
$$S_{ombrejada} = 4 \cdot S_{OKMN} = 4 \cdot \frac{1}{2} \overline{KN} \cdot \overline{OM} = 4 \cdot \frac{1}{2} \cdot \sqrt{2} \cdot \frac{5\sqrt{2}}{6} = \frac{10}{3}$$

L'àrea del quadrat  $ABCD$  és:

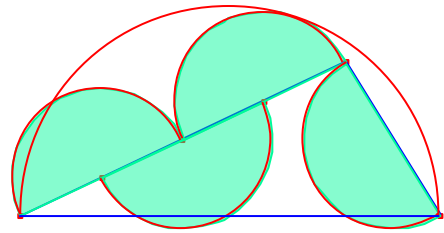
$$S_{ABCD} = (5\sqrt{2})^2 = 50$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{ombrejada}}{S_{ABCD}} = \frac{\frac{10}{3}}{50} = \frac{1}{15}$$



3496.- El semicercles ombrejats tenen cadascun, àrea 9.  
 Calculeu l'àrea del semicercle gran.



Solució:

Siga el semicercle de centre  $O$  i radi  $\overline{OA} = \overline{OT} = R$

Siga el semicercle de centre  $P$  i radi  $\overline{PC} = \overline{PT} = r$

L'àrea del semicercle de centre  $P$  és 9:

$$\frac{1}{2}\pi r^2 = 9$$

$$\overline{AC} = 4r, \overline{BC} = 2r$$

Siga  $\alpha = \angle BAC$

Aplicant el teorema del cosinus al triangle  $\triangle ABC$ :

$$4r^2 = 16r^2 + 4R^2 - 2 \cdot 4r \cdot 2R \cdot \cos\alpha$$

$$4rR \cdot \cos\alpha = 3r^2 + R^2$$

Aplicant el teorema del cosinus al triangle  $\triangle AOP$ :

$$(R - r)^2 = 9r^2 + R^2 - 2 \cdot 3r \cdot R \cdot \cos\alpha$$

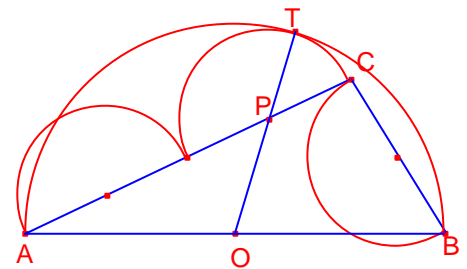
$$3rR \cdot \cos\alpha = 4r^2 + rR$$

$$3R^2 - 4rR - 7r^2 = 0$$

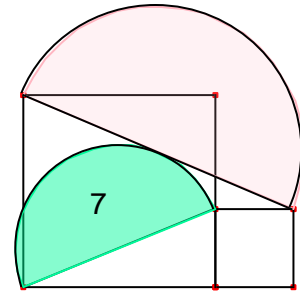
$$\frac{R}{r} = \frac{7}{3}$$

L'àrea del Semicercle gran és:

$$\frac{1}{2}\pi R^2 = \frac{1}{2} \frac{149}{9} \pi r^2 = 49$$



3497.- La figura està formada per dos quadrats i dos semicercles.  
 El menut té àrea 7.  
 Calculeu l'àrea del semicercle gran.



Solució:

Siguen els quadrats  $ABCD, BEFG$  de costats  $\overline{AB} = a, \overline{BE} = \overline{BG} = b$

Siga el semicercle de centre  $P$  àrea 7 i radi  $\overline{PA} = \overline{PG} = r$

$$\frac{1}{2}\pi r^2 = 7$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle  $\triangle ABG$ :

$$4r^2 = a^2 + b^2$$

Siga el semicercle de centre  $O$  i radi  $\overline{OD} = \overline{OF} = R$

$$\overline{KF} = \overline{CG} = a - b, \overline{DK} = a + b$$

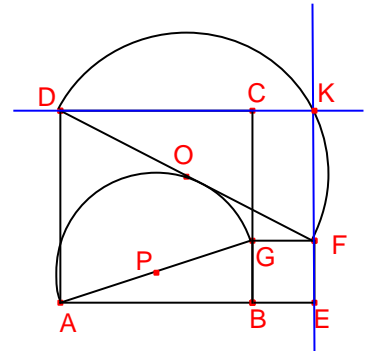
Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle  $\triangle ABG$ :

$$4R^2 = (a + b)^2 + (a - b)^2 = 2(a^2 + b^2) = 8r^2$$

$$R^2 = 2r^2$$

L'àrea del semicercle gran és:

$$S_o = \frac{1}{2}\pi R^2 = 2 \cdot \frac{1}{2}\pi r^2 = 14$$



3498.- Calculeu la proporció entre les àrees del triangle equilàter  $BDE$  i del triangle  $ABC$

Solució 1:

Siga  $\alpha = \angle ACB$

Aplicant el teorema del cosinus al triangle  $EDC$

$$\overline{CE}^2 = a^2 + 4a^2 + 2 \cdot a \cdot 2a \cdot \frac{1}{2}$$

$$\overline{CE}^2 = 7a^2$$

$$a^2 = 7a^2 + 4a^2 - 2 \cdot a\sqrt{7} \cdot 2a \cdot \cos \alpha$$

$$\cos \alpha = \frac{5\sqrt{7}}{14}, \sin \alpha = \frac{\sqrt{21}}{14}$$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle  $ABC$ :

$$\frac{\overline{AC}}{\sin(60^\circ + \alpha)} = \frac{3a}{\sin 60^\circ}$$

$$\overline{AC} = \frac{3a}{\frac{\sqrt{3}}{2}} \cdot \left( \frac{\sqrt{21}}{14} \cdot \frac{1}{2} + \frac{5\sqrt{7}\sqrt{3}}{14 \cdot 2} \right) = \frac{9\sqrt{7}}{7} a$$

$$S_{BDE} = \frac{\sqrt{3}}{4} a^2$$

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} \cdot 3a \cdot \frac{9\sqrt{7}}{7} a \cdot \sin \alpha = \frac{27\sqrt{7}}{14} a^2 \cdot \frac{\sqrt{21}}{14} = \frac{27\sqrt{3}}{28} a^2$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{BDE}}{S_{ABC}} = \frac{\frac{\sqrt{3}}{4} a^2}{\frac{27\sqrt{3}}{28} a^2} = \frac{7}{27}$$

Solució 2

Siga  $S = S_{BDE}$

$$S_{DCE} = 2S, S_{BCE} = 3S$$

Aplicant el teorema del cosinus al triangle  $EDC$

$$\overline{CE}^2 = a^2 + 4a^2 + 2 \cdot a \cdot 2a \cdot \frac{1}{2}$$

$$\overline{CE} = a\sqrt{7}$$

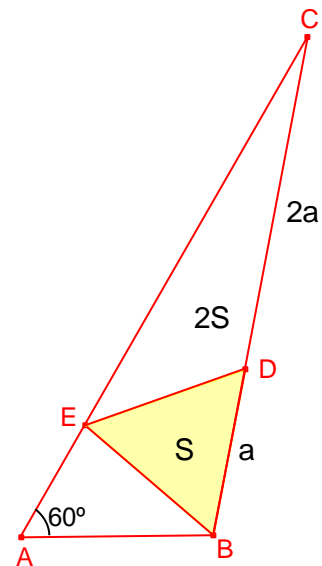
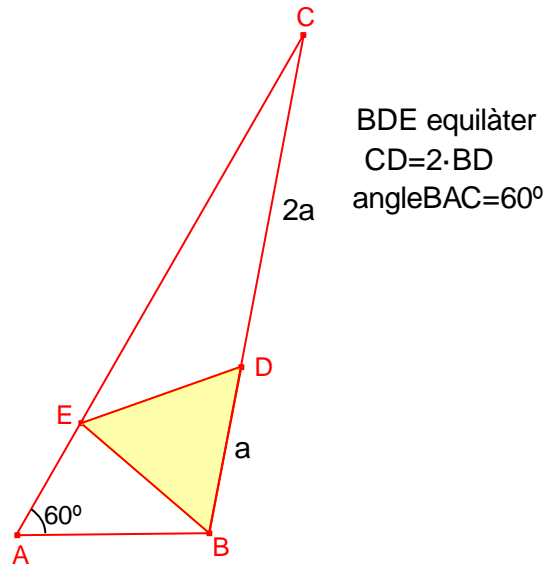
Els triangles  $ABC, BEC$  són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{S_{ABC}}{3S} = \left( \frac{3a}{a\sqrt{7}} \right)^2 = \frac{9}{7}, S_{ABC} = \frac{27}{7} S$$

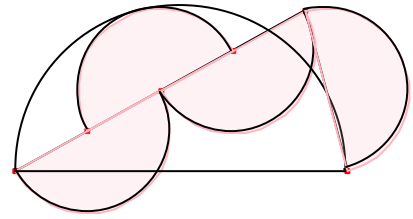
La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{BDE}}{S_{ABC}} = \frac{S}{\frac{27}{7} S} = \frac{7}{27}$$

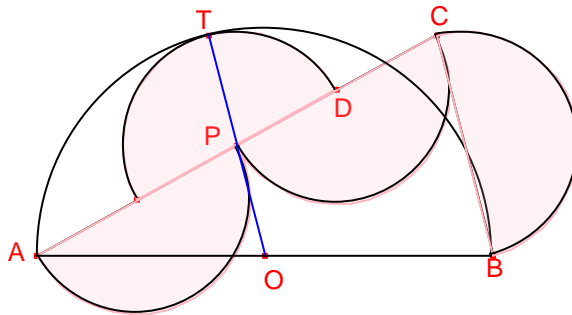




3499.- La figura està formada per quatre semicercles ombrejats d'àrea 1 cadascun d'ells i un semicercle gran. Calculeu l'àrea del semicercle gran.



Solució:



$$\begin{aligned} PD &= r \\ OA &= R \end{aligned}$$

$$PA = PC$$

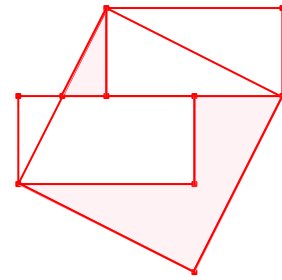
$\triangle AOP, \triangle ABC$  semblants

$$OP = BC/2 = r$$

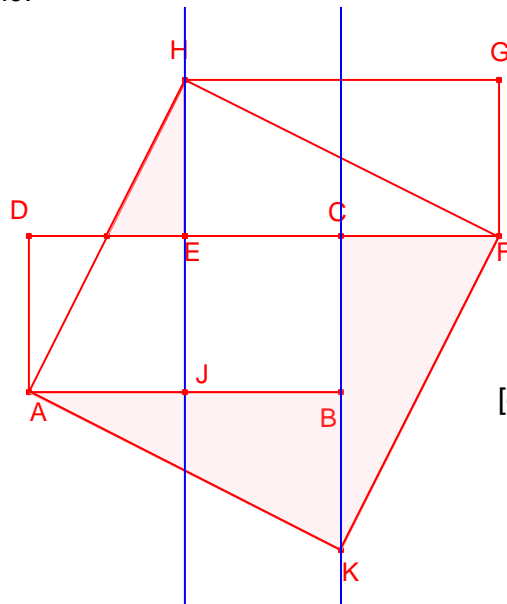
$$R = OT = 2r$$

$$[\text{semicercle gran}] = 4 \cdot 1 = 4$$

3500.- Els dos rectangles morats són iguals. Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del quadrat.



Solució:



$$AD=a, AB=b$$

$$GEH, HJA \text{ iguals}$$

$$b=2a$$

$$[AKFH]=AH^2=5a^2$$

$$[\text{ombrejada}]=2a^2+a^2/4=(9/4)a^2$$

$$[\text{ombrejada}]/[AKFH]=9/20$$